

Baráthi Ottó: Ember és környezete

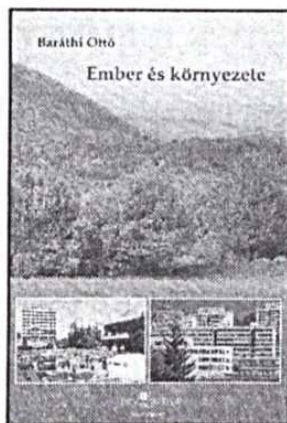
A könyvet kézbe véve, a gyönyörű színes borítón nógrádi lankák, zöldellő völgyek... A címből adódóan arra gondolnánk, hogy a kiadvány talán környezeti tanulmányt, tanulmányokat tartalmaz. De már az *Előszó*ban dr. Praznovszky Mihály a helyes mederbe terel, amikor jelzi: „E kötet legfőbb értéke ez: hiteles láttelepet adni a korról, amelyben élünk, és rólunk akik e korban élünk. Ennél nagyobb feladatot el sem tudok képzelni manapság.”

A szerző így fogalmazza meg hitvallását: „Engem mindenből a hol, ki és miért kérdésekre kapott válaszok érdekelték. Így szocializálódtam, alakult identitástudatom.”

A kötet első része „*Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs semmi csodálatosabb...*” címet viseli, és beszélgetéseket, interjúkat foglal magában.

Rendkívül impozáns a riportalanyok listája: nagyvállalkozó, orvos-régész, közigazgatási szakember, tanár-népművelő-publicista, Madách-díjas közszereplő-igazgató, környezetvédelmi szakértő, megyei közgyűlés elnöke, földművelésügyi szakember, lelkipásztor, intézményvezető-igazgató, agrárszakmérnök, sikeres fiatal politikus. Számos kérdést intéz hozzájuk igen változatos témákban a riporteri készségét csillogtató Baráthi Ottó.

A második fejezet minden sorában tetten érhető a szerző szívet melengető lokálpatriotizmusa. Élénk, az évtizedek

során semmit sem lankadó figyelemmel követi a nógrádi emberek, a salgótarjániak mindennapjait, jegyzi le gondjaikat, problémáikat, kutat megoldások után, göngyölti fel a történések hátterét. (Pl.: *Egy lakástűz anatómiája – Fortélyos félelem fészkelte be magát a garzonházba* című írásában.)

Színvonalas gazdasági elemzéseket és előrejelzéseket tartalmazó tanulmányokkal is találkozhatunk a kötetben. (Pl.: *Másfél évtized: tények, tendenciák. Fejezetek Nógrád megye rendszerváltás utáni gazdaságtörténetéből; A gazdaság és az életkörülmények jellemzői Nógrád megyében; Elmaradt milliárdok nyomában.*)

Külön fejezetben olvashatjuk a rövid, zömmel a *Nógrád Megyei Hírlap*ban megjelent publicisztikai írásait. Ezekben a cikkekben is kimondatik a szerző azon hitvallása, hogy az írás felelősség, és különösen nagy az újságírók felelőssége, hiszen a szavaik közvéleményformáló erővel bírnak. Tehát sohasem szabad szem elől tévesztenünk, hogy „...az olvasót felelőséggel szolgálva dolgozzunk”.

A negyedik fejezet recenziókat és tudósításokat tartalmaz. Helyi irodalmárok író-olvasó estjeiről olvashatunk. Nógrád megye és Salgótarján jeles irodalmi személyiségei kapnak teret és helyet e lapokon, valamint a szerző által írt kritikai elemzések is itt olvashatóak.

A kötet egészét nézve meg kell állapítanom, hogy bár nem a szó szoros

értelmében vetten, de mégiscsak környezeti tanulmányt olvastam. Olyan irodalmi válogatást, amely az emberről, a társadalmi és társas lényről, az Őt

körülvevő miliőről tudósít, illetve ad színvonalas bemutatást.

(*Palócföld Könyvek, Salgótarján, 2007*)

PALÓCFÖLD ESEMÉNYTÁRA

December 20-án az Alexandra Kiadó 2006-os Novellapályázatának eredményhirdetésén a Nagyorosziban élő Cegléd József Pánczél Sándor balladája című novelláját – 1058 pályamű közül – harmadik helyezéssel ismerték el.

Január 16-án Nógrád megye számtalan településén megemlékeztek Mikszáth Kálmán születésének 160. évfordulójáról. • **23-án** a Salgótarjánban élő Debreceni Boglárka verseivel az Alföld folyóirat pályázatának csongrádi díjkiosztójáról ezüst oklevelet hozott el.

Február 27-én útjára indult a Zabaron élő Varga László (Leon) zenés diákszínpadi műveinek első darabja *Csoda a kamrában* címmel. A hiánypótló komplex alkotásokkal kapcsolatos információk elérhetők a www.diakszinpad.hu elnevezésű internetes oldalon.

BALASSAGYARMAT: **December 18-án** Kukorelly Endre bemutatta a Komjáthy Jenő Irodalmi és Művészeti Társaság *Röpke Ívek* című antológiáját a Madách Imre Városi Könyvtárban. • **Január 12-én** a Jobbágy Károly 1956-os verseit tartalmazó kötet – *Mondják, a himnuszt énekelték...* – kinagyított lapjaiból rendezett kiállítást nyitottak meg a Kiss Árpád Általános Iskolában. • **19-én** a Madách-ünnepség keretén belül Becsó Zsolt, Nógrád Megye Közgyűlésének elnöke a szécsényi Bakos Ferenc grafikus- és festőművészeknek, a deszki dr. Bene Kálmán irodalomtörténésznek és a balassagyarmati Csemniczky Zoltán szobrászművészeknek átnyújtotta a Madách-díjat. Szintén ekkor hangzott el Petróczi Éva értékelése a Palócföld által 2006-ban kiírt Madách- és Mikszáth-pályázatra beérkező 127 műről, a döntés szempontjairól. Ezt követően dr. Praznovszky Mihály átadta az elismeréseket. A Madách-pályázaton, mivel korszakos jelentőségű tanulmány nem érkezett be, a zsűri első díjat nem adott ki. Második helyezéssel jutalmazta dr. Máté Zsuzsanna *Madách Imre elfelejtett verseiről* című munkáját. Harmadik díjban részesült dr. Baráthi Ottó *A Kálvária kálváriája* című helytörténeti anyagával. A Mikszáth-pályázaton a költészet diadalmaskodott. Az első díjat Kiscseri Mihály vehette át verseiért. Második helyezett lett Udvardy Balázs vers-ciklusa. A harmadik díj Szeder Katalin és Lidik Éva között oszlott meg. Az előbbi verseivel, az utóbbi a *Fuldoklom* című irodalmi naplójával tűnt ki. Balassagyarmat különdíját Vincze Dániel *Ferenc József Egerben és az áruló bárdok* című irodalomtörténeti elemzése, Salgótarjánét Kovács Bodor Sándor *Fekete madarak* című szövegkönyve kapta. Munkájuk elismeréseként tízezer forint értékű könyvjutalomban részesültek: Kertész Éva, Madár János, Majoros Sándor, Murányi Sándor Olivér, Pusztaszeri László, Kicsi Sándor András, Tódor János, Deák-Sárosi László, Tarbay Ede, valamint a Borbély László-Koncz Gábor szerzőpáros. • **23-án** a Magyar Kultúra Napja alkalmából Nagy Márta festőművész tűzzománc munkáiból nyílt kiállítás a Palóc Múzeumban. A rendezvény vendége volt még Bódi Tóth Elemér újságíró.

BÁTONYTERENYE: **December 8-án** a Városi Közművelődési Központban és Könyvtárban megalakult a Bátonyterenyei Írók Köre. • **12-én** tizedik alkalommal rendezték meg a Nógrád megyei roma fiatalok művészeti fesztiválját. • **Február 23-án** a Bátonyterenyei Írók Körének összegyűlésén Madár János és Handó Péter beszélt Praznovszky Mihály *Mikszáth Kálmán-*, valamint *A hatodik, hetedik ember az országban* című könyveiről és a *Palócföld* folyóiratról.

FÜLEK: *December 14-én Roma Ki mit tud?*-ot rendeztek a Vigadóban a művelődési központ és a pozsonyi Minority polgári társulás szervezésében. • *17-én Örvendezzünk* címmel karácsonyi ünnepváró műsort adtak a Vigadóban. • *19-én Karácsonyi koncertet* tartottak a Vigadóban a salgótarjáni Szimfonikus Zenekar, a salgótarjáni Pedagógus Kórus és a füleki Melódia Női Kar közreműködésével. • A városi múzeumban a 2007. év elején kiállították Parti Zoltán megjelenés előtt álló, *Fülek* című kötetének Jacsmeník József által illusztrált levonatát.

LOSONC: *December 20-án Karácsonyvárot* rendeztek a Sherly Női Kamarakórus szervezésében. • *Január 26-án Ünnepi újévköszöntő* műsorral lépett fel a Sherly Női Kamarakórus, valamint megzenésített versekkel a Kelemen-duó. • *Február 16-án* a Magyar Kulturális Központ és a helyi Csemadok szervezésében a *Trianon* című filmet vetítették le.

PÁSZTÓ: *Február 1-én* az Athéné Alkotó Kör kezdeményezésére 2. alkalommal ültek le az „érintett” szervezetek képviselői az Alkotók Nógrád Megyei Szövetségének létrehozásával kapcsolatos teendők megbeszélése és előkészítése végett.

RÉTSÁG: *Januárban* megkezdte működését a www.waag.hu címen a rétsági Waag-rádió. A rádió terveiben szerepel, hogy önálló, rendszeresen jelentkező irodalmi műsorral is színesíti palettáját. A Spangár Könyvek első darabjaként kiadott Hörömpő Gergely *Pillanat* című kötete elfogyott. • *22-én* átadták a *Lakóhelyünk Rétság* című irodalmi pályázat díjait a Könyvtárban. Vers kategóriában első helyezett Megyesfalvi Petra, második Balla Bianka. Próza kategóriában első helyezett Gyuricza Ádám, második Ivanics Dóra, harmadik Balázs Luca lett. • *23-tól* a Börzsönyi Helikon CSAK a www.retsag.net címen található meg és olvasható.

SALGÓTARJÁN: *December 3-án* a Hibó Tamás Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Déryné nevét viselő színháztermében a KiViSzi színjátszó csoport bemutatta *April de Angelis Színésznő* című egyfelvonásos drámáját. • *4-én* a Balassi Bálint Megyei Könyvtár „*Figyelmet érdemel...*” címmel útjára indított egy kortárs magyar irodalmat bemutató sorozatot, az első alkalom vendége Kalász Márton volt. • *6–8-án* a Nógrád Megyei Levéltár szervezésében, *Megtorlások a XX. századi Magyarországon* címmel konferenciát rendeztek az 1956. december 8-i sortűz áldozatainak emlékére. • *13-án* a Balassi Bálint Asztaltársaság évzáró összejövetelén Kupcsulik Ágneszt készítette baráti hangulatú valloásra Bedegi Berill Barbara a művészet, az ünnep és a szeretet összefüggéseiről. • *14-én* a Nógrádi Történeti Múzeumban a Nagy Iván honismereti pályázat eredményhirdetésére került sor. Történelem témakörben Fancsik János, művelődéstörténetben Nagyné Szabolcsi Andrea, művészettörténetben Debreceni Boglárka, néprajzban Hahné Duray Éva és természettudományban Prakfalvi Péter munkáját értékelték legeredményesebbnek. Szintén ezen a napon mutatták be a BBMK-ban Lengyel Judit és Tóth Tibor *Karácsonyi énekek* című lemezét. • *Január 22-én* a tíz főből álló Tarjáni Kassák Kör megtartotta első nyilvános bemutatóját a Pódium Stúdió és a Vertich Színpad tagjainak közreműködésével. • *24-én* dr. Praznovszky Mihály *Madách vendéget vár* című könyvéről beszélt dr. Csongrády Béla és a szerző a Madách Imre Gimnázium és Szakközépiskola aulájában. • *Február 5-én* a Shah Gabriella és Shah Timor által készített *Nógrád – Természeti kincsek, történelmi emlékek, élő hagyományok* című film ősbemutatójára került sor a baglyasaljai művelődési házban. • *21-én* Faragó Zoltán újságíró felolvasóestjét tartotta a TEMI Nógrád Megyei Könyvtárában. • *26-án* a *3T esti találkozóján* a performance és a kreativitás vált hangsúlyossá a JAMKK klubjában.

SZÉCSÉNY: *Decemberben* megjelent a Németországban élő Klement Kornél *Az én szécsényi 1956-om* című emlékkönyve.

ret kermi... Jókai mela, abundantia, magadok, kemesek...
 meser engedő Keres sere, vatos cetera, hebró, Pulyk...
 den keletet, viallosok hurok, szimomelo, neha nyers...
 nyosere kesu a keret es nem igel meg a meg...
 meyer keros amony palenteszet kermi keme...
 t avri, megis kemesi gure, de ha a humpri...
 etorak az esbeteleseruel akur es volt a legmellobb...
 hely velle megadott a sromba...
 hves eltt

A jefytemperis a ferszabot
 guslany kerit mely velt
 nyufelhor a jay fütte
 egy: Kesvenre nyelhet
 r vey Samuel moxott
 emyt sret fcsur egy
 et a yestgellat hogy
 den az unswachyban
 laberet kerest meyo
 felellet hogy vemu for
 is hudeleu kemesekü hogy
 boldy hogy o gure meg
 flöjöl. De e sutesos
 ee kört karvölis az e
 vbelu melys egy vorelmen
 - taut ovdtat el egymastól
 keszesu vrelle esz a fcsurves

Kes vesosiben meg ma is amony
 ay eser evel is vum kell meg elhes vey elvölis
 ier arad. Olyan keret am eler vey elvölis
 in mesor kerpner. Orten a sreffinghor is solo
 khor Nelenyirat nem lehetett felveme egy het eltt
 ushonyoz a sace lebecur kopysitollet a vrot
 a nemy kero.
 a meye
 a velle
 a velle
 a velle

A 160 éve született Mikszáth Kálmánra emlékezünk
 Jókai Mór vagy komáromi fiú című kéziratröredékével és Glatz Oszkár
 Róla készített grafikájával

